

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

PROGRAM

2024. - 2028.

DEMOGRAFSKA OBNOVA • DEKARBONIZACIJA I ZELENA TRANZICIJA
DIGITALNA TRANSFORMACIJA • DOKUMENTI STRATEŠKE VAŽNOSTI

Sadržaj

01 DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA	7
Nacionalni plan stambene politike	9
Kvalitetnije stanovanje definiranjem obveze održavanja zgrada	11
Rješavanje problematike zaštićenih najmoprimaca koji stanuju u privatnom vlasništvu	11
Razvoj potpomognutih područja i područja posebne državne skrbi	13
02 DEKARBONIZACIJA I ZELENA TRANZICIJA	15
Energetska obnova zgrada	17
Ublažavanje energetske siromaštva na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi	20
Razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima i kružno gospodarenje prostorom i zgradama	22
Održivo planiranje obnovljivih izvora energije	22
Završetak obnove nakon potresa	23
Obnova javnih zgrada i infrastrukture nakon potresa	26
Kvalitetnije javne usluge i zgrade javnog sektora završetkom projekata iz Zajma Svjetske banke	29
03 DIGITALNA TRANSFORMACIJA	33
Digitalizacija prostornog uređenja i građenja	35
Suzbijanje nezakonite gradnje korištenjem novih tehnologija	37
Višegodišnji program katastarskih izmjera građevinskih područja	39
04 DOKUMENTI STRATEŠKE VAŽNOSTI	41
Državna imovina u funkciji građana i gospodarstva	43
Novi Zakon o gradnji	45
Novi Zakon o energetske učinkovitosti u zgradarstvu	45
Novi Zakon o prostornom uređenju	47
Novi Zakon o grobljima	47
Državni plan prostornog razvoja	47
Izrada modela podataka mora	49
Prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa RH	49
Prostorni planovi područja posebnih obilježja	49
Aktivnosti u okviru Strategije prostornog razvoja RH	51
Arhitektonske politike Republike Hrvatske - Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja za srednjoročno razdoblje	51
Krajobrazna osnova RH	51
Izvešće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2020. - 2023.	53
Ublažavanje posljedica klizišta	53

Uvodna riječ ministra

Vlada Republike Hrvatske donijela je Program Vlade 2024. - 2028. kojim su definirani prioriteti rada za iduće mandatno razdoblje. Program Vlade sveobuhvatan je prikaz prioriteta područja, ciljeva i aktivnosti kojima će se u okviru resornih ovlasti postići razvoj Hrvatske kao uspješne, vitalne, pravedne, održive i suverene države. Program Vlade je ujedno okvir za izradu programa središnjih tijela državne uprave.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, vodeći se utvrđenim prioritetima, u iduće četiri godine aktivnosti će usmjeriti na ostvarenje **4D ciljeva** kroz različite resorne programe, mjere i aktivnosti kako bi se unaprijedila demografska revitalizacija, dekarbonizacija i zelena tranzicija, digitalna transformacija te kako bi se izradili dokumenti strateške važnosti.

Demografska revitalizacija prioritet je svih međuresornih aktivnosti u mandatu 16. Vlade Republike Hrvatske. Jedan od osnovnih preduvjeta demografske revitalizacije je stambena politika koja podrazumijeva strateško planiranje stanovanja za mlade, posebno uzimajući u obzir trendove rasta cijena nekretnina u proteklom godinama i njihov utjecaj na planiranje obitelji.

Ključna aktivnost Ministarstva kojom će se doprinijeti demografskoj revitalizaciji je donošenje i provedba Nacionalnog plana stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine. Nacionalni plan stambene politike će prepoznati ključne izazove priuštivog stanovanja u Hrvatskoj te ponuditi adekvatne odgovore i modele sigurne stambene budućnosti za sve skupine građana, a posebno za mlade.

Dekarbonizaciju i zelenu tranziciju te ispunjenje energetske i klimatske ciljeve na nacionalnoj razini i na razini Europske unije, Ministarstvo provodi kroz poticanje dekarbonizacije zgrada, energetske obnovu zgrada i poticanje građenja zgrada gotovo nulte energije. Ministarstvo potiče smanjenje emisija stakleničkih plinova, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, poboljšanje energetske sigurnosti te uvođenje inovacija i pametnih tehnologija koje omogućuju da dekarbonizacija zgrada doprinese dekarbonizaciji gospodarstva u cjelini.

Prioritet u radu Ministarstva ostaje obnova privatnih i javnih zgrada nakon razornih potresa koji su pogodili područje Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Karlovačke i Sisačko-moslavačke županije po većinskom modelu cjelovitog pristupa obnovi, odnosno po načelu „Obnoviti bolje“ (Build Back Better) koji podrazumijeva i energetske učinkovite obnovu.

Digitalnom transformacijom hvata se korak prema četvrtoj industrijskoj revoluciji. Hrvatska je prva članica Europske unije koja je izradila strateški dokument o digitalnom društvu u okviru kojega će unaprjeđenje procesa iz nadležnosti Ministarstva biti značajna za razvoj digitalnog društva u cjelini. Digitalizacijom sustava prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine uvest će se transparentna i jednostavna rješenja za korištenje s pomoću kojih će građani znatno jednostavnije koristiti usluge i ostvarivati komunikaciju s relevantnim tijelima, a svi procesi će biti ujednačeniji i transparentniji.

Kako bi se ostvarili ciljevi Ministarstva, ključno je stvoriti osnovu za njihovu provedbu, odnosno izraditi dokumente strateške važnosti.

Dokumenti strateške važnosti donijet će se u svrhu unaprjeđenja života građana, kao i u svrhu zaštite prostora koji je naš najvrjedniji resurs koji moramo očuvati za buduće generacije. Državna imovina stavit će se u funkciju građana i gospodarstva omogućavanjem brže realizacije infrastrukturnih i razvojnih projekata, u cilju povećanja investicijskog potencijala Hrvatske.

Temeljna načela ostvarenja **4D ciljeva** bit će suradnja, partnerstvo i dijalog s tijelima državne uprave s kojima se provode zajedničke aktivnosti, s jedinicama lokalne i regionalne samouprave, s predstavnicima znanstvenih, stručnih i gospodarskih udruženja, s komorama, udrugama te zainteresiranim građanima.

Vodeći računa o tome da su institucije temelj demokratskog društva, radit će se na jačanju povjerenja građana, internim procesima jačanja učinkovitosti te borbi protiv korupcije.

Branko Bačić
potpredsjednik Vlade
i ministar prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine će, u okviru demografske politike Vlade RH, provoditi mjere za stvaranje preduvjeta za ostanak mladih u Hrvatskoj uz istodobno privlačenje naših iseljenika koji žele život i karijeru ostvariti u Hrvatskoj. Ključna aktivnost Ministarstva vezana za demografsku revitalizaciju je donošenje Nacionalnog plana stambene politike koji će omogućiti kvalitetno, priuštivo i održivo stanovanje svim građanima, a posebno mladima. Nastavit će se poticati razvoj potpomognutih područja kroz programe stambenog zbrinjavanja, s posebnim naglaskom na nove mogućnosti stambenog zbrinjavanja mladih.

Izradit će se **Nacionalni plan stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine** koji će odgovoriti na izazove rješavanja stambenog pitanja za građane te ponuditi odgovarajuća rješenja za priuštivo stanovanje, s posebnim naglaskom na mlade i mlade obitelji.

Omogućit će se **kvalitetnije stanovanje u budućnosti** kroz uređeni sustav upravljanja i održavanja stambenih zgrada donošenjem Zakona o upravljanju i održavanju stambenih zgrada.

Sufinanciranjem **ugradnje dizala u zgrade** povećat će se kvaliteta stanovanja za osobe s poteškoćama u kretanju, starije osobe, ali i mlade obitelji s djecom.

Poticat će se razvoj potpomognutih područja kako bi se stvorili preduvjeti za ostanak na tim područjima provedbom programa stambenog zbrinjavanja kojima će se izgraditi nove stambene jedinice i rekonstruirati postojeće.

Riješit će se dugogodišnji izazovi između zaštićenih najmoprimaca koji stanuju u privatnim stanovima i vlasnika stanova, čime će se ovim skupinama **omogućiti stambena sigurnost**, a istodobno će na tržištu postati dostupne stambene jedinice na područjima na kojima postoji deficit stambenih kapaciteta.

Nacionalni plan stambene politike

Nacionalni plan stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine pobliže će odrediti posebne ciljeve u području stanovanja, a svrha mu je definirati pristupačno stanovanje koje istodobno mora zadovoljiti utvrđene standarde kvalitete te težiti dodatnim ciljevima poput smanjenja iseljavanja, stambenog zbrinjavanja mladih, naseljavanja deficitarnim kadrom, povećanja radne mobilnosti, olakšavanja života starijim osobama (Program 65+), povećanja konkurentnosti domaćeg gospodarstva, izvrsnosti u arhitekturi, zelenoj i kružnoj te održivoj stanogradnji.

Osnovni preduvjet za izradu kvalitetnog Nacionalnog plana stambene politike je provedba sveobuhvatnih statističkih analiza i uspostava modela projekcija stambenih potreba u vremenu i prostoru do 2030. godine. U proteklom mandatu оформljena je međuresorna radna skupina koja ovaj strateški dokument izrađuje multidisciplinarno, sagledavajući sve aspekte demografske, socijalne, gospodarske, financijske, prostorne i okolišne politike.

Povećanje ponude stanova na tržištu presudno utječe na smanjenje cijene, što će se postići kroz više programa za različite ciljne skupine: poticanjem aktiviranja dijela postojećih praznih stanova za priuštni najam, poticanjem rada neprofitnih stambenih zadruga u kojima se građani mogu dobrovoljno udruživati i kooperativno rješavati svoje stambeno pitanje, prilagodbom novim uvjetima modela društveno poticane stanogradnje (POS) koji podrazumijeva najam (s otkupom) i kupnju stanova, provođenjem programa stambenog zbrinjavanja na potpomognutim područjima te razvojem aktivne zemljišne politike kojom bi se omogućila suradnja s privatnim investitorima.

Uz osnovne programe, potaknut će se i jačanje studentskih smještajnih kapaciteta te stambeni program za starije sugrađane (Program 65+), a postojeće neiskorištene zgrade (vojarne, tvornice, industrijski objekti itd.) prenamijenit će se u stambene zgrade te razvijati zelena urbana infrastruktura i kružno gospodarenje prostorom i zgradama. Svi programi realizirat će se u suradnji s jedinicama lokalne samouprave.

Kvalitetnije stanovanje definiranjem obveze održavanja zgrada

U rujnu 2024. će se Hrvatskom saboru na donošenje uputiti novi Zakon o upravljanju i održavanju zgrada koji će otkloniti postojeću zakonsku prazninu i omogućiti kvalitetnije stanovanje kroz uređeno upravljanje i održavanje zgrada. Novi Zakon o upravljanju i održavanju zgrada doprinijet će sustavnom podizanju kvalitete stanovanja, efikasnijem ispunjavanju temeljnih zahtjeva za građevine te unaprjeđenju izgleda zgrada. Životni i radni okoliš unaprijedit će se kroz definiranje i uređivanje pitanja koja su bitna za učinkovito i adekvatno upravljanje zgradama suvlasnika, odnosno upravitelja zgrada, kao i s time povezanim uređenjem pitanja održavanja zgrada. Modelima sufinanciranja ugradnje dizala povećat će se kvaliteta stanovanja za osobe s poteškoćama u kretanju, starije osobe, ali i mlade obitelji s djecom.

Rješavanje problematike zaštićenih najmoprimaca koji stanuju u privatnom vlasništvu

Početak travnja 2024. stupio je na snagu Zakon o načinu izvršenja presuda Europskog suda za ljudska prava u skupini predmeta Statileo protiv Hrvatske (broj zahtjeva: 12027/10 i dr.) i Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3242/2018 i dr. Zakonom je okončana dugogodišnja pravna nesigurnost zaštićenih najmoprimaca koji stanuju u stanovima u privatnom vlasništvu i vlasnika stanova, tako što vlasnici stanova ostvaruju pravo na povrat imovine i isplatu tržišne najamnine, a najmoprimci stjecanje prava vlasništva po povoljnim uvjetima. Provest će se zakonom predviđenih pet mjera za trajno rješavanje problema uz niz privremenih mjera kojima će se olakšati prijelazno razdoblje za jednu i drugu stranu (subvencija najma, niske cijene otkupa stana, solidarna naknada, jednokratna financijska pomoć za preseljenje). Rješavanjem statusa zaštićenih najmoprimaca u stanovima u privatnom vlasništvu, na tržištu će se u kratkom roku pojaviti više stotina stambenih jedinica u sredinama u kojima je tradicionalno najveći manjak stanova. Provedbom ovog Zakona u mandatu ove Vlade, vlasnici će dobiti svoje stanove ili primjerenu naknadu, ovisno o odabiru, a s druge strane zaštićenim najmoprimcima trajno se rješava stambeno pitanje po iznimno povoljnim uvjetima.

Razvoj potpomognutih područja i područja posebne državne skrbi

Prepoznajući razvojne specifičnosti svakog dijela Hrvatske, cilj je posebno pridonijeti revitalizaciji potpomognutih područja i područja posebne državne skrbi.

U fokusu djelovanja Ministarstva na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi su projekti i aktivnosti koji mogu olakšati rješavanje stambenih izazova na ovim područjima uz poseban naglasak na prevenciju i sprječavanje energetskog siromaštva građana.

Mjere za zadržavanje stanovništva, povratak iseljenog stanovništva, kao i doseljavanje novih stanovnika usmjerene su prvenstveno na demografsku revitalizaciju i podizanje kvalitete života na tim područjima.

U mandatu ove Vlade cilj je osigurati dovoljan broj stambenih jedinica, povećati stambeni fond i stambeno zbrinuti žrtve nasilja u obitelji, deficitarne kadrove, bivše nositelje stanarskog prava, osobe u statusu prognanika, povratnika i izbjeglica, osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom te mlade osobe i obitelji na potpomognutim područjima i područjima državne skrbi.

Kako bi se mladima i mladim obiteljima omogućila lakša dostupnost stanovanja na potpomognutim područjima te kako bi se pozitivnom migracijskom politikom potaknulo naseljavanje stanovništva na potpomognutim područjima donijet će se Program izgradnje i obnove stambenih jedinica na potpomognutim područjima Republike Hrvatske za stambeno zbrinjavanje mladih osoba i mladih obitelji. U okviru provedbe Programa izgradit će se ili obnoviti stambene jedinice, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, za što je iz Programa Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. osigurano 40 milijuna eura bespovratnih sredstava.

U skladu sa Zakonom o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima darovat će se građevinski materijal u svrhu izgradnje, adaptacije ili obnove 1600 obiteljskih kuća. Planira se sanirati, odnosno obnoviti 600 stanova i kuća u državnom vlasništvu radi davanja u najam korisnicima prava na stambeno zbrinjavanje, a 1400 korisnika/obitelji imat će mogućnost dobivanja stana ili kuće u državnom vlasništvu uz plaćanje najamnine po povoljnim uvjetima.

Nastavlja se i sa stalnim projektima međuresorne suradnje. U predstojećem razdoblju će se:

- završiti gradnja sedam višestambenih zgrada s oko 165 stanova u Novskoj, Benkovcu, Kninu, Otoku i Vrpolju
- obnoviti i rekonstruirati tri zgrade u Brinju, Cetingradu i Obrovcu
- izgraditi najmanje po šest pojedinačnih stambenih jedinica u Konavlima i Biskom

DEKARBONIZACIJA I ZELENA TRANZICIJA

Energetska kriza uzrokovana ruskom agresijom na Ukrajinu pokazala se kao prijelomna točka energetske politike čitave Europe koja je do tada bila izrazito ovisna o uvozu fosilnih goriva iz Rusije. Ulaganje u mjere energetske učinkovitosti i obnovljive izvore energije značajno je kako zbog klimatskih promjena, tako i zbog potrebe za energetskom neovisnosti, sigurnosti i otpornosti. Razboritom i uključivom zelenom tranzicijom omogućuje se neovisnost i sigurnost te očuvanje prirodnih resursa za buduće generacije, kao i kvalitetniji i jeftiniji život za građane. Značajan doprinos zelenoj tranziciji daje dekarbonizacija sektora zgradarstva prvenstveno kroz energetske obnovu javnih i privatnih te stambenih i nestambenih zgrada. Nastavit će se snažno podupirati obnova škola, bolnica i domova građana koristeći sve raspoložive izvore financiranja, kako fondove Europske unije, tako i nacionalna sredstva.

Ulaganjem u dekarbonizaciju sektora zgradarstva kroz **energetsku obnovu zgrada doprinijet će se zelenoj tranziciji** i smanjenju rizika od energetskog siromaštva.

- Energetski će se obnoviti 900.000 m² zgrada javnog sektora neoštećenih u potresu.
- Modelom cjelovite obnove obnovit će se najmanje 596.495 m² javnih zgrada oštećenih u potresima.
- Energetski će se obnoviti najmanje 758.000 m² višestambenih zgrada.
- Izdvojit će se 25 milijuna eura za potpore za energetske obnovu obiteljskih kuća.

Izradit će se strateški planovi obnove do 2050. godine na nacionalnoj razini, u skladu s novom direktivom Europske unije koja podupire obnovu zgrada, s prelaskom na sustave grijanja bez emisija.

Završit će se nekonstrukcijska obnova na potresima pogođenim područjima i dodatno ubrzati konstrukcijska obnova zgrada i izgradnja zamjenskih obiteljskih kuća.

Završetkom projekata iz Zajma Svjetske banke građanima će se omogućiti **kvalitetnije javne usluge i funkcionalnije zgrade** javnog sektora.

Energetska obnova zgrada

Energetska obnova zgrada ima višestruke koristi poput smanjenja emisija štetnih stakleničkih plinova, smanjenja potreba za energijom i računa za energente te podizanja vrijednosti nekretnina. Energetskom obnovom pozitivno se utječe na zdravlje ljudi kroz poboljšanje kvalitete zraka u zatvorenim prostorima te se osigurava udobnost boravka, bolji uvjeti za život i rad u zgradama. Dodatno, zgrade koje provode sveobuhvatnu obnovu imaju priliku unaprijediti mehaničku otpornost i stabilnost, kao i sigurnost u slučaju požara.

Kako bi se ispunili ciljevi zadani Dugoročnom strategijom obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine, nastavlja se provedba programa energetske obnove zgrada:

- Program energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje do 2030. godine
- Program energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra za razdoblje do 2030. godine
- Program energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine
- Program suzbijanja energetske siromaštva koji uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi za razdoblje do 2025. godine

Novi Program energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje do 2030. godine uskoro će biti završen.

Sredstva za energetska obnova zgrada osigurana su iz europskih i nacionalnih izvora. Cilj nam je dovršiti sve reforme i investicije planirane u okviru komponente "Obnova zgrada" Nacionalnog plana za oporavak i otpornost 2021.-2026. (NPOO). Trenutačno smo najuspješnija država EU po brzini ispunjenja reformskih i investicijskih indikatora. Ista razina učinkovitosti održat će se do kraja provedbe NPOO-a, odnosno u prve dvije godine mandata. Za dovršetak velikog projekta obnove zgrada Ministarstvu je na raspolaganju dvije milijarde eura od ukupno 10 milijardi koje su ugovorene u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, s rokom dovršetka projekata u 2026. godini. Osim investicija u transformaciju i dekarbonizaciju fonda zgrada kroz protupotresno ojačanje i mjere energetske učinkovitosti, Ministarstvo u okviru NPOO-a provodi i reforme od ključne važnosti za ubrzavanje i unaprjeđenje procesa obnove, kao i jačanje administrativnih i stručnih kapaciteta te radne snage.

Ove reforme odnose se na smanjivanje administrativnih procedura i digitalizaciju, razvoj programa obrazovanja u kontekstu zelenih vještina (visoko obrazovanje, obrazovanje odraslih te neformalno obrazovanje za radnike iz trećih zemalja), kružnu uporabu građevinskog otpada iz zgrada sa statusom kulturnog dobra te ispitivanje mogućnosti sustavnog gospodarenja energijom u stambenim zgradama. Također, reforme obuhvaćaju i unaprjeđenje mreže seizmoloških podataka čime će se pridonijeti učinkovitosti procesa obnove, kvalitetnijem budućem planiranju prostora i gradnje te većoj otpornosti države i društva na prirodne katastrofe.

Za energetska obnovu zgrada javnog sektora neoštećenih u potresu osigurano je 361 milijun eura bespovratnih sredstava, od čega je gotovo 255 milijuna eura iz NPOO-a. Ovim sredstvima planira se obnova najmanje 900.000 m² zgrada.

Energetska obnova zgrada javnog sektora provest će se ugovaranjem izvođenja radova i ugovaranjem energetske usluge, a obuhvaća vrlo širok spektar zgrada, od vrtića i škola, preko bolnica, zgrada za socijalnu skrb, sport, kulturu te zgrada ugroženih od energetske siromaštva na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi.

Za energetska obnovu višestambenih zgrada osigurano je gotovo 329 milijuna eura, od čega 160 milijuna eura bespovratnih sredstava iz NPOO-a, 80 milijuna eura bespovratnih sredstava iz nacionalnih izvora financiranja te 89 milijuna eura iz PKK u obliku financijskog instrumenta. osiguranim sredstvima predviđena je obnova najmanje 758.000 m² višestambenih zgrada.

Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2023. donijela Zaključak u vezi s energetska obnovom obiteljskih kuća i višestambenih zgrada na području Republike Hrvatske na temelju kojeg su osigurana nacionalna sredstva za energetska obnovu stambenog sektora.

U I. kvartalu 2024. objavljen je Javni poziv za energetska obnovu obiteljskih kuća vrijednosti 120 milijuna eura na koji je zaprimljeno 11.926 prijava. Za energetska obnovu višestambenih zgrada Zaključkom Vlade osigurano je 80 milijuna eura te je za energetska obnovu obiteljskih kuća građana u riziku od energetske siromaštva osigurano 25 milijuna eura koji će građanima biti raspoloživi putem javnih poziva.

S posebnom pažnjom nastavit će se provedba programa borbe protiv energetske siromaštva koje pogađa najranjivije skupine građana. Model dubinske obnove kuća građana u opasnosti od energetske siromaštva trajno smanjuje račune za energiju te povećava kvalitetu života onima kojima je to najpotrebnije.

Obnova nakon potresa bila je prilika za sveobuhvatnu obnovu u kojoj se istovremeno uklanjaju oštećenja od potresa, podiže energetska učinkovitost i seizmička otpornost. Takvom obnovom produžuje se vijek trajanja zgrada čime se smanjuje potreba za izgradnjom novih zgrada i proizvodnjom novih građevinskih materijala i građevinskog otpada te se u konačnici smanjuje pritisak na prostor i okoliš. Zbog mjera energetske učinkovitosti sveobuhvatnom obnovom pridonosi se energetske neovisnosti, smanjenju ugljičnog otiska i dekarbonizaciji građevinskog sektora.

Cjelovita obnova javnih zgrada oštećenih u potresima započela je provedbom Fonda solidarnosti te se financira kombinirano tako da se vraćanje zgrada u prvobitno stanje prije oštećenja, odnosno konstrukcijska obnova financirala iz Fonda solidarnosti EU, a poboljšice do cjelovite obnove uključujući i povećanje energetske učinkovitosti iz NPOO-a, u okviru čega je planirana obnova najmanje 596.495 m² zgrada. Ukupna vrijednost ovih projekata je više od 2,35 milijardi eura od čega je iz NPOO-a osigurano 1,47 milijardi eura.

Za energetske obnovu zgrada javnog sektora oštećenih u potresima osigurano je 79 milijuna eura bespovratnih sredstava iz PKK u okviru čega je planirana obnova najmanje 33.000 m² zgrada. Za energetske obnovu višestambenih zgrada oštećenih u potresima osigurano je 54,5 milijuna eura bespovratnih sredstava iz NPOO-a u okviru čega je planirana obnova najmanje 78.350 m² zgrada.

Ministarstvo nastavlja s provedbom Programa energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra za razdoblje do 2030. godine. Cilj je sveobuhvatna energetska obnova koja osigurava zaštitu i očuvanje kulturne baštine te ujedno unaprjeđuje zgrade koje su nacionalni simboli i simboli u vizurama gradova.

Nastavit će se aktivnosti prijenosa zakonodavstva Europske unije u nacionalno zakonodavstvo, posebice revidirane Direktive (EU) 2024/1275 o energetskim svojstvima zgrada koja je stupila na snagu u svibnju 2024., a ključni cilj je podupiranje obnove zgrada, uključujući prelazak na sustave grijanja bez emisija. Prijenos odredbi ove direktive u hrvatsko zakonodavstvo bit će jedan od prioriteta do 2026. godine koji će dugoročno postaviti put prema načinima i ciljevima obnove zgrada. U skladu s revidiranim direktivom izradit će se strateški planovi obnove do 2050. godine na nacionalnoj razini. Nastavljaju se i aktivnosti održavanja Otvorenih dijaloga partnera i potpisivanje Povelje o dekarbonizaciji zgrada.

Ublažavanje energetske siromaštva na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi

Vlada Republike Hrvatske je 2021. godine donijela Program ublažavanja energetske siromaštva kojim je predviđena cjelovita energetska obnova 387 stambenih zgrada.

Obnova obuhvaća sve vanjske zajedničke dijelove stambenih zgrada: gromobranske instalacije, krovništa, dimnjake, limariju, vanjsku ovojnicu (fasadu), vanjsku stolariju i ugradnju sustava fotonaponskih ćelija, odnosno cjelovitu obnovu vanjskih dijelova zgrada s energetske obnovom i ugradnjom sustava fotonaponskih ćelija.

Cilj je poboljšati uvjete stanovanja, smanjiti energetske siromaštvo korištenjem obnovljivih izvora energije te zaustaviti iseljavanje stanovništva s potpomognutih područja i područja posebne državne skrbi.

Provedba Programa u potpunosti se financira javnim sredstvima, odnosno sredstvima NPOO-a, a provodi se kroz četiri faze do 2026. godine. Osigurana su sredstva u iznosu većem od 88 milijuna eura kojima će se provesti prva, druga te dio treće faze.

Prvom fazom obuhvaćeno je 108 višestambenih zgrada, a drugom fazom 120 višestambenih zgrada. U pripremi su aktivnosti koje prethode ugradnji sustava fotonaponskih ćelija čija se vrijednost procjenjuje na šest milijuna eura.

Ministarstvo će, za vrijeme provedbe prve i druge faze, raditi na pronalasku izvora za financiranje treće i četvrte faze koje obuhvaćaju 159 višestambenih zgrada.

Razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama

Ministarstvo je izradilo Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine i Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine koje je Vlada usvojila krajem 2021. godine.

Ciljevi koji su postavljeni Programima su uspostava sustava za kvalitetno upravljanje razvojem zelene infrastrukture u urbanim područjima i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, razvoj i unapređenje zelene infrastrukture te poticanje kružne obnove prostora i zgrada, kao i podizanje razine znanja i jačanje društvene svijesti o njihovoj ulozi u postizanju održivog razvoja.

Kako bi se evidentirali podaci o zelenoj infrastrukturi u urbanim područjima, izradit će se javni Registar zelene infrastrukture u sklopu postojećeg Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), čiji će podaci služiti za izradu prostornih planova nove generacije te za izradu razvojnih i strateških dokumenata jedinica lokalne samouprave.

Za provedbu Programa i financiranje projekata osigurana su sredstva iz NPOO-a te PKK. Na raspolaganju je 135 milijuna eura za projekte razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, a cilj je nastaviti financirati projekte zelene urbane obnove putem sredstava EU.

Financiranjem mjera i projekata zelene urbane obnove u gradovima i općinama osigurava se bolja kvaliteta života građana, održivi razvoj, prilagodba klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike.

Održivo planiranje obnovljivih izvora energije

Kroz mjere i programe Europske Unije, NPOO-a te PKK radi se na ostvarivanju ciljeva politike zelene tranzicije koji se odnose na održivo planiranje obnovljivih izvora energije, odnosno ostvarivanje prostorno-planskih preduvjeta za korištenje obnovljivih izvora energije u okviru provedbe Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine, prioritetne osi 3. - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanje rizika, zaštita okoliša i održivosti resursa.

Završetak obnove nakon potresa

Razmjeri šteta nakon potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije svjedoče kako je obnova potresom pogođenih područja povijesni državni projekt koji će omogućiti sveobuhvatnu revitalizaciju potresom pogođenih područja te kvalitetniji i sigurniji život građana.

Vlada Republike Hrvatske odlučila se za kvalitetnu i dugoročno održivu obnovu, umjesto povrata nekretnina u prijašnje stanje, temeljenu na strateškom konceptu visokog protupotresnog suvremenog standarda i konstrukcijske obnove, koji je nešto kompliciraniji i skuplji, ali je dugoročno sigurniji i isplativiji.

Ključni pokazatelj dosadašnje realizacije obnove je podatak kako je za obnovu do kraja 2023. utrošeno 353,25 milijuna eura. Obnovljeno je gotovo 12.000 privatnih zgrada, odnosno više od 45.770 stambenih jedinica.

Trenutačnim stanjem gradilišta na područjima zagrebačkog i petrinjskog potresa postignuta je željena dinamika obnove od potresa. Proces obnove je strukturiran zakonski, financijski i operativno, a dodatno će se poboljšati normativnim unaprijeđenima u prvoj godini novoga mandata. Kako je u 2023. godini završen rok podnošenja zahtjeva za obnovu, Ministarstvo će donijeti sveobuhvatan Plan obnove kojim će se proces obnove dodatno strukturirati organizacijski i financijski te razraditi kompletna dinamika obnove na potresima pogođenim područjima.

U ovom mandatu osiguranim sredstvima nastaviti će se provoditi koncept visokog protupotresnog standarda novije generacije. Završiti će se nekonstrukcijska obnova na potresima pogođenim područjima i dodatno ubrzati konstrukcijska obnova zgrada i izgradnja zamjenskih obiteljskih kuća.

U svrhu dodatnog ulaganja, kao i stvaranja uvjeta za kvalitetniji život i ostanak na potresom pogođenom području, Vlada je pristupila sveobuhvatnom projektu revitalizacije Banovine u što su uključeni brojni resori koji kroz svoje mjere i programe podupiru razvoj zdravstvenog sustava, turizma te infrastrukture.

Pomoću europskih sredstava iz OPKK izgrađeno je već 12 višestambenih zgrada sa 180 stanova, a još osam zgrada sa 128 stanova je u gradnji. Ovim značajnim povećanjem stambenog fonda na raspolaganju će biti ukupno 974 stanova. Ministarstvo će izgraditi ukupno 36 višestambenih zgrada sa 666 stanova ukupne vrijednosti 100 milijuna eura. Dovršiti će se i nekonstrukcijska obnova s energetsom obnovom 300 obiteljskih kuća u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima te gradnja oko 50 zamjenskih obiteljskih kuća u vlasništvu RH na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije.

PILOSIO
SCAFFOLDING
& FORMWORKS

Obnova javnih zgrada i infrastrukture nakon potresa

Posljedice potresa vidljive su i na brojnim javnim zgradama. Republici Hrvatskoj iz Fonda solidarnosti Europske unije odobreno je 1,3 milijarde eura pomoći, od čega 684 milijuna za zagrebački te 319 milijuna eura za petrinjski potres.

Sredstvima FSEU pokrenuta je obnova odgojno-obrazovnih ustanova (škola, vrtića, fakulteta), bolnica i drugih zdravstvenih ustanova, objekata kulture i kulturne baštine, projekata prometne te komunalne infrastrukture kroz provedbu 1309 projekata. Sva raspoloživa sredstva iskorištena su u potpunosti do zadanog roka - 30. lipnja 2023.

Iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti za obnovu javnih zgrada osigurano je još 1,47 milijardi eura. Dodatno, Vlada je osigurala i sredstava kroz OPKK program te je ugovoren Zajam sa Svjetskom bankom u vrijednosti od 183.9 milijuna eura.

Ukupna vrijednost ugovorenih projekata obnove iznosi 3,67 milijardi eura, a projekti obnove započeti sredstvima Fonda solidarnosti završit će se sredstvima NPOO-a te sredstvima državnog proračuna.

Kvalitetnije javne usluge i zgrade javnog sektora završetkom projekata iz Zajma Svjetske banke

Ministarstvo je zaduženo za provedbu Ugovora o zajmu za projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Ukupna vrijednost zajma iznosi 200 milijuna USD, od čega je 180 milijuna USD namijenjeno za oporavak i obnovu nakon potresa, 15 milijuna USD za nadzor i pripravnost javnog zdravstva te pet milijuna USD za upravljanje projektom.

Ovaj projekt posebno promiče pristup „Obnoviti bolje“ (Build Back Better) koji uključuje poboljšanja standarda dizajna te kvalitete gradnje i funkcionalnosti.

Integracijom seizmičkih aspekata i aspekata klimatskih promjena u infrastrukturne projekte investicija dodatno će se poboljšati otpornost infrastrukture na buduće katastrofe i klimatske rizike te pomoći u zaštiti ljudskih života i imovine, pridonoseći pritom prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju utjecaja na klimatske promjene.

U mandatu će se završiti projekti rekonstrukcije i izgradnje:

KBC Zagreb

Pedijatrijska hematologija i onkologija

- očekivani završetak u trećem kvartalu 2024.
- ukupna vrijednost projekta šest milijuna eura

Rebro Faza III

- očekivani završetak na proljeće 2027.
- procijenjena ukupna vrijednost projekta 134 milijuna eura

Srednja strukovna škola Petrinja

- završetak u rujnu 2024.
- ukupna vrijednost projekta 11 milijuna eura

HZJZ – medicina rada (Nazorova 53)

- očekivani završetak u drugoj polovici 2025.
- procijenjena vrijednost projekta 10 milijuna eura

Studentski dom u Petrinji

- rok izvođenja do kraja 2025.
- ukupna vrijednost projekta šest milijuna eura

Fakultet elektrotehnike i računarstva – rekonstrukcija zgrade „A”

- rok izrade projektne dokumentacije do četvrtog kvartala 2025.
- ukupna vrijednost dva milijuna eura

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

Angažman svih dionika u pripremi dobro osmišljenih i provedivih javnih politika digitalizacije čini Hrvatsku konkurentnom, inovativnom i sigurnom državom kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika. Radi veće kvalitete života građana i konkurentnosti gospodarstva, u vremenu novih digitalnih tehnologija, radit će se na digitalizaciji procesa kako bi se ubrzala i unaprijedila dostupnost usluga Ministarstva.

Nastavit će se unaprjeđenje Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) izradom novih i nadogradnjom postojećih komponenti.

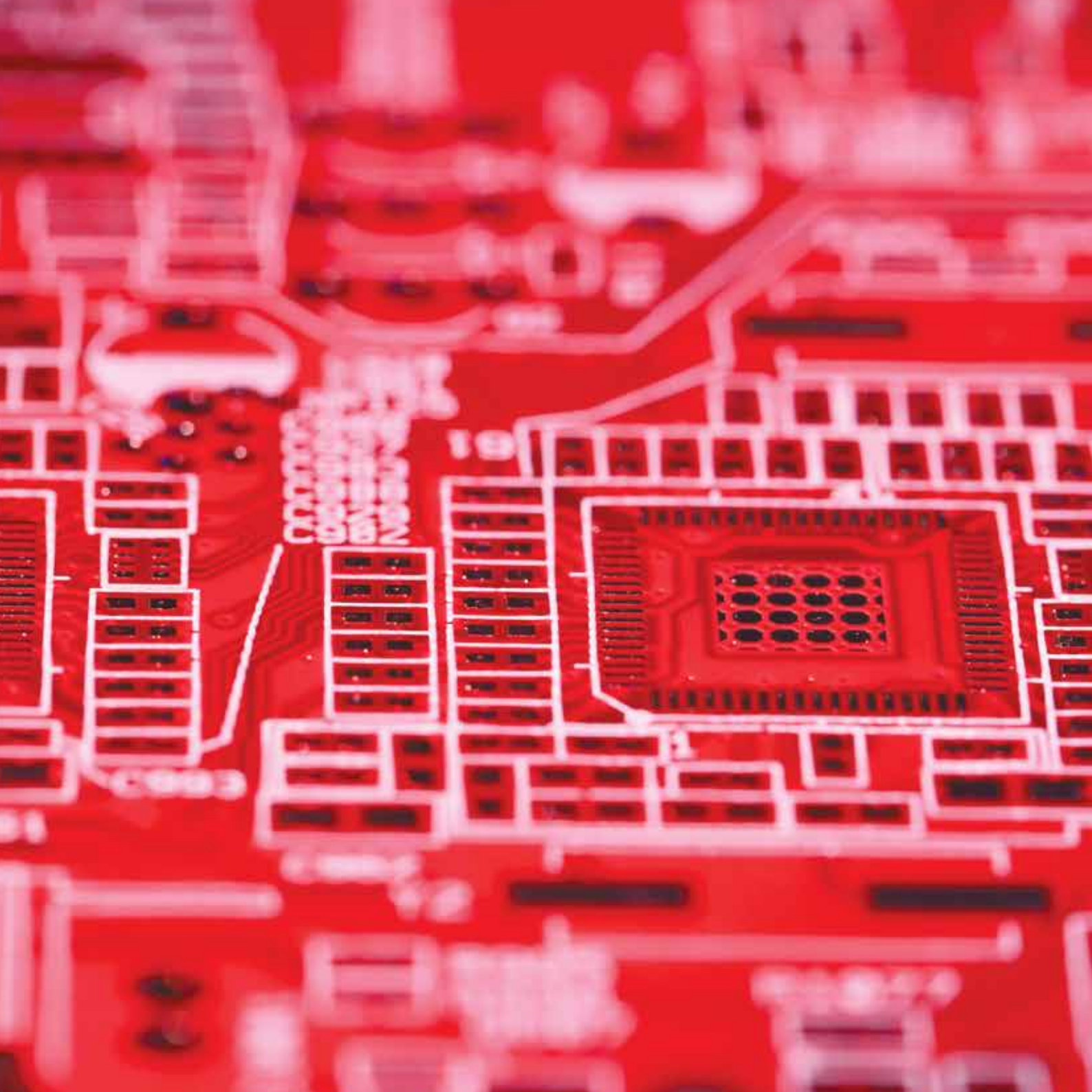
Nastavit će se implementacija sustava prostornog planiranja kroz **pretvorbu analognih u digitalne planove**, odnosno **izradu prostornih planova nove generacije**.

Uspostavit će se centralni Metaregistar koji će biti strukturiran za upravljanje podacima po svim sadašnjim i budućim modulima ISPU-a, uz sigurnosni koncept koji će omogućiti pristup i rad pojedinom korisniku.

Omogućit će se **transparentnost i standardizacija procesa kreiranja i izrade troškovnika građevinskih radova** te vođenje Građevinske knjige novim aplikativnim rješenjem eGrađevinska investicija koje će optimizirati te standardizirati vođenje građevinske investicije.

Intenzivirat će se aktivnosti na poduzimanju mjera u **prevenciji nezakonite gradnje te sankcioniranje prekršitelja** kako bi se potpuno suzbila nezakonita gradnja putem novog modula ISPU-a - eProstorna inspekcija.

Državna geodetska uprava privest će kraju iznimno opsežan posao **ažuriranja katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka** što je preduvjet za učinkovito funkcioniranje tržišta nekretnina te za kvalitetno prostorno planiranje i gradnju.

Digitalizacija prostornog uređenja i građenja

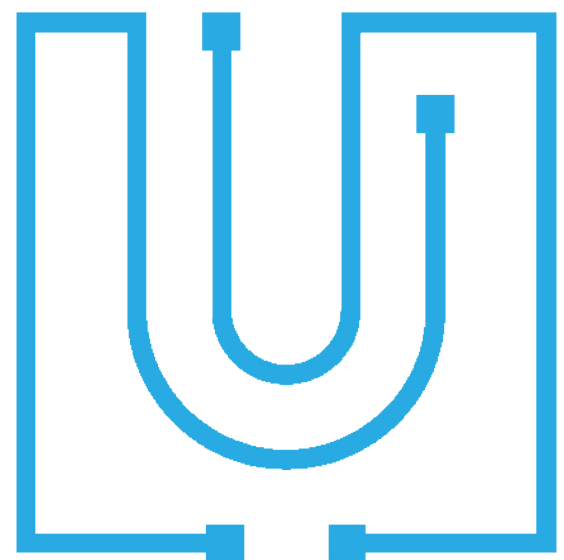
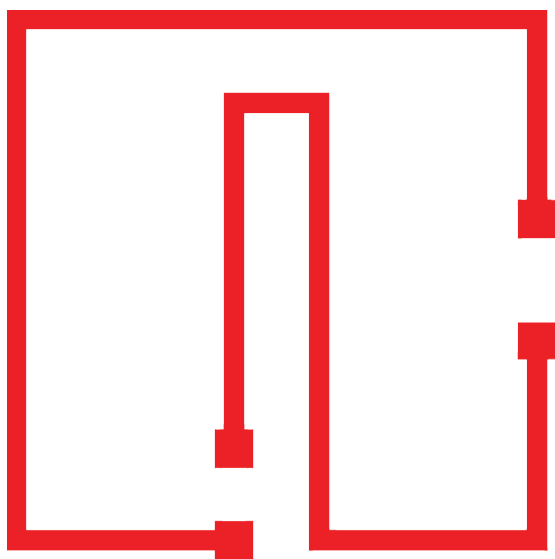
Radi lakše i učinkovitije realizacije projekata u procesu gradnje cilj je investitorima osigurati potpunu dostupnost svih potrebnih informacija za što je nužno izraditi prostorne planove nove generacije, što je omogućeno kroz ISPU.

U ovom mandatu nastavit će se implementacija sustava prostornog planiranja kroz pretvorbu analognih u digitalne planove, odnosno izradu prostornih planova nove generacije.

Važna aktivnost u razvoju i unaprjeđenju ISPU-a je izgradnja centralnog sustava koji će omogućiti preglednost, standardizaciju i efikasnost u upravljanju podacima iz registara i kataloga Ministarstva, uspostavljanjem centralnog Metaregistra koji će biti strukturiran za upravljanje podacima po svim sadašnjim i budućim modulima ISPU-a, uz sigurnosni koncept koji će omogućiti pristup i rad pojedinom korisniku.

Kako bi se unaprijedila evidencija i upravljanje digitalnim režimima razvit će se sustav eRežimi čija je zadaća evidentiranje i utvrđivanje posebnih uvjeta, uvjeta priključenja u postupcima izdavanja akata o gradnji, zahtjeva javnopravnih tijela u postupcima izrade i donošenja te izrade i donošenja izmjene i dopune prostornih planova. Time će se u potpunosti standardizirati i unaprijediti zajednički poslovni procesi jedinica lokalne i regionalne samouprave te ostalih javnopravnih tijela na području cijele Hrvatske.

U cilju postizanja veće transparentnosti i standardizacije u procesima kreiranja i izrade troškovnika građevinskih radova te u konačnici vođenja Građevinske knjige u nadolazećem razdoblju razvit će se aplikativno rješenje eGrađevinska investicija čiji je cilj optimizacija, standardizacija te interoperabilnost u vođenju građevinske investicije, u skladu sa zakonodavnim okvirom kojim se uređuje područje gradnje. Obvezno korištenje aplikacije predviđeno je za vođenje podataka o građevinskoj investiciji za građevine i zahvate koji su financirani i/ili sufinancirani javnim sredstvima, sredstvima iz proračuna i/ili fondova EU, a moguće je korištenje i za investicije financirane iz drugih izvora.

Suzbijanje nezakonite gradnje korištenjem novih tehnologija

Digitalizacija procesa omogućila je satelitsko praćenje promjena stanja u prostoru nakon njihova nastanka te će u slučaju prepoznavanja promjene pod sumnjom bespravne gradnje pozivati nadležne inspekcije na poduzimanje hitnih mjera. Time se agilnim metodama bespravna gradnja zaustavlja u samom početku.

U ovom mandatu intenzivirat će se aktivnosti na poduzimanju mjera u prevenciji nezakonite gradnje, kao i sankcioniranja svih sudionika takvih radnji, s ciljem potpunog suzbijanja nezakonite gradnje, a sve putem novog modula ISPU-a - eProstorna inspekcija za praćenje promjena u prostoru. Koristit će se satelitske snimke za detekciju promjena u prostoru koje nisu u skladu s prostornim planovima, odnosno detekciju potencijalnih ilegalnih promjena (uključujući bespravnu gradnju, devastaciju obale, nelegalno odlaganje otpada i dr).

Time će se unaprijediti svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora.

Razvojem drugih modula ISPU-a, poput eProcedura, Ministarstvo će ujednačiti postupanja svih upravnih odjela i koordinirati zakonodavstvo svih područja.

Prostorno planiranje ima važnu ulogu u sprječavanju bespravne gradnje. Zato će novi Zakon o prostornom uređenju obvezati planere na analizu postojećeg stanja u prostoru kojom će se utvrditi mogućnost zadržavanja bespravnih građevina, odnosno obveza uklanjanja, a za ozakonjene građevine dati uvjeti urbane sanacije prostora.

Višegodišnji program katastarskih izmjera građevinskih područja

Ažurni i pouzdani katastarski i zemljišnoknjižni podaci pridonose vladavini prava i osnovna su pretpostavka za kvalitetno i učinkovito funkcioniranje tržišta nekretnina, prostorno planiranje i gradnju.

Također, neophodni su za poslove zaštite prirode i okoliša te provedbu kapitalnih, razvojnih i infrastrukturnih projekata čime se stvaraju preduvjeti za efikasan gospodarski razvoj.

Kako bi se osigurali ažurni i pouzdani podaci, Državna geodetska uprava provest će katastarske izmjere te obnovu/osnivanje zemljišnih knjiga na ukupnom građevinskom području Republike Hrvatske (cca 550.000 ha).

Do kraja 2030. dovršit će se iznimno opsežan posao ažuriranja katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka, što je preduvjet za učinkovito funkcioniranje tržišta nekretnina te za kvalitetno prostorno planiranje i gradnju.

Ažurni i pouzdani podaci omogućit će građanima te javnom i privatnom sektoru dostupnost ažurnih podataka u realnom vremenu, ali i pridonijeti razvoju poduzetništva, unaprjeđenju poslovnog okruženja te rastu investicija.

Višegodišnji
program
**katastarskih
izmjera**

DOKUMENTI STRATEŠKE VAŽNOSTI

Kako bi se postigla stabilna institucionalna struktura koja počiva na načelima vladavine prava i jednakosti pred zakonom te kako bi se uspješno provodili svi zadani ciljevi, izradit će se kvalitetni zakonski okviri kojima će se zaštititi interesi građana i države. Unaprijedit će se upravljanje našim najvrjednijim resursom – prostorom koji nas okružuje i ojačati mjere sankcioniranja devastacije prostora. Unaprijedit će se upravljanje državnom imovinom kako bi ona bila u funkciji građana i gospodarstva.

Izradit će se nova desetogodišnja **Strategija upravljanja nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske** i provesti reformsku mjeru uspostave sustava koordinacije za provedbu decentraliziranog modela upravljanja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske.

U središte upravljanja stavit će se **nekretnine strateške važnosti** od čije se uporabe ili raspolaganja može očekivati znatna **gospodarska, financijska, razvojna ili društvena korist za Hrvatsku**.

Izradit će se **novi Zakon o prostornom uređenju** kojim će se revidirati ciljevi prostornog uređenja i postaviti temelji za budući prostorni razvoj, vodeći računa o racionalnom i održivom korištenju prostora te pravnoj stečevini Europske unije.

Novim Zakonom o gradnji omogućit će se potpuna uspostava i implementacija informacijskih rješenja u regulatornom okviru kojim se uređuje područje graditeljstva.

Izradit će se **Državni plan prostornog razvoja za područje obuhvata RH s teritorijalnim morem**, s pripadajućim postupkom strateške procjene utjecaja na okoliš.

Izradit će se **Prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru** kao prostorni plan posebnih obilježja državne razine. Prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa **vitalno je važan za Hrvatsku** jer će odrediti smjer gospodarskog korištenja i zaštite tog prostora.

Državna imovina u funkciji građana i gospodarstva

U proteklom mandatu donesen je novi Zakon o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske kojim se kroz funkcionalnu i financijsku decentralizaciju upravljanja nekretninama u državnom vlasništvu omogućuje brža realizacija infrastrukturnih i razvojnih projekata, sve u cilju povećanja investicijskog potencijala Hrvatske.

U ovom mandatu će se izraditi nova desetogodišnja Strategija upravljanja nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i provesti reformska mjera uspostave sustava koordinacije za provedbu decentraliziranog modela upravljanja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske. Donijet će se Odluka o nekretninama od strateškog značaja i u središte upravljanja staviti nekretnine od čije se uporabe, korištenja ili raspolaganja može očekivati značajna gospodarska, financijska, razvojna ili društvena korist za Hrvatsku.

Do kraja mandata raspisat će se međunarodni natječaji za raspolaganje vrijednim nekretninama:

- Vila Svežanj u Općini Kostrena
- turistička zona Campanož u Općini Medulin
- turistička zona Hidrobaza u Puli
- turistički kompleks Perna u Općini Orebić
- turistička zona Privlaka u Općini Privlaka

Nastavit će se aktivnosti na realizaciji projekta Kupari i Pukljan te pripremiti odluke o darovanju velikih poduzetničkih zona Gradu Šibeniku i Gradu Bakru. Nastavit će se s postupcima stavljanja državne imovine u funkciju ostvarenja strateških ciljeva i javnih politika koje donose daljnji rast, razvoj i stabilnost gospodarstva. Regulirat će se odnosi s organizacijama civilnog društva koje su korisnici nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske sklapanjem ugovora o zakupu te će se minimalno jednom godišnje putem javnog natječaja ponuditi u zakup poslovni prostori organizacijama civilnog društva. Nastavit će se provoditi postupci rješavanja imovinsko-pravnih odnosa u skladu sa Zakonu o neprocijenjenom građevinskom zemljištu te će se nakon donošenja rješenja pristupiti sklapanju ugovora o zakupu s trgovačkim društvima u kampovima.

Intenzivirat će se postupci izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanovama i nastaviti s provođenjem svih radnji potrebnih radi evidencije nekretnina i podataka o nekretninama koje su neophodne za operativno upravljanje i raspolaganje nekretninama od strane Ministarstva i drugih nadležnih tijela, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske. Radi uspješnijeg i bržeg raspolaganja nekretninama uspostaviti će se elektronički sustav raspolaganja nekretninama putem e-javnog natječaja što će doprinijeti aktivaciji nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske.

Novi Zakon o gradnji

Novim Zakonom o gradnji omogućit će se potpuna uspostava i implementacija informacijskih rješenja u regulatornom okviru kojim se uređuje područje graditeljstva, a izradom podzakonskih akata detaljnije će se razraditi pojedini segmenti i omogućiti uspostava jedinstvenog sustava kojeg čine projektiranje, građenje i stručni nadzor.

Regulatorni okvir, usklađen s europskim načelima, kroz koji se uređuje područje graditeljstva i njegova učinkovita primjena u praksi podrazumijeva osobito promicanje kvalitetnog projektiranja i građenja koje za cilj ima ostvarivanje sigurnosnih, osobito protupotresnih, zdravstveno-ekoloških i energetske primjerenijih svojstva građevina te uvažavanje izjednačavanja prava osoba s poteškoćama u kretanju.

Cilj je, dosljednim i kontinuiranim provođenjem aktivnosti, podići kvalitetu projektiranja koje mora ispuniti temeljne i druge zahtjeve za građevinu, čime se jamči sigurnost građevina, stabilnosti tla i okolnog zemljišta, zaštita života i zdravlja ljudi, okoliša i prirode te kulturnih i krajobraznih vrijednosti, zaštita imovine, potrošača i drugih korisnika, održiva gradnja, stvaranje i održavanje dobre životne sredine koja je sociološki, funkcionalno i estetski uravnotežena, sigurna i ugodna te služi potrebama korisnika.

Novi Zakon o energetskej učinkovitosti u zgradarstvu

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine će najkasnije do svibnja 2026. u zakonodavnu proceduru uputiti novi Zakon o energetskej učinkovitosti u zgradarstvu, kojim će se u jedinstveni akt prenijeti obveze vezane za energetskej učinkovitost u zgradarstvu propisane zakonodavstvom EU. Izradom novog Zakona područje energetske učinkovitosti u zgradarstvu izdvaja se iz Zakona o gradnji kao važna tema za unaprjeđenje zelene tranzicije.

Novi Zakon o prostornom uređenju

Izradit će se Novi Zakon o prostornom uređenju kojim će se revidirati i novelirati ciljevi prostornog uređenja te postaviti temelji za budući prostorni razvoj, vodeći računa o racionalnom i održivom korištenju prostora te pravnoj stečevini Europske unije. Novim zakonskim rješenjima omogućit će se bolje planiranje prostora, podizanje kvalitete arhitekture i kvalitete izgrađenog prostora te će se, radi potpunog suzbijanja nezakonite gradnje, osnažiti zakonske mjere prevencije i sankcioniranja prekršitelja. Ujedno, novim zakonskim rješenjima nastojat će se ostvariti bolja i pozitivnija investicijska klima. Nastavit će se aktivnosti usklađivanja zakonske regulative kako bi se otklonile administrativne barijere i neusklađenosti zakonodavstva pojedinih upravnih područja te se ubrzalo i ujednačilo postupanje na prostor cijele Hrvatske. Kroz sve strateške i planske dokumente doprinijet će se racionalnijem upravljanju prostorom, boljem očuvanju prostora od mogućih devastacija, poticanju investicija i unaprjeđenju prostornog uređenja te smanjenju administrativnog tereta kroz bržu i efikasniju izradu prostornih planova nove generacije te provedbu istih. U cilju racionalnog korištenja prostora, zakonskim rješenjima i strateškim dokumentima osigurat će se ravnomjeran prostorni razvoj, usklađen s gospodarskim i društvenim okolnostima, modernizacija, povećanje učinkovitosti i kvalitete te transparentnost postupaka iz područja prostornog uređenja.

Novi Zakon o grobljima

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine kao tijelo nadležno za komunalne poslove će krajem 2024. godine u zakonodavnu proceduru uputiti novi Zakon o grobljima. Trenutačno važeći Zakon o grobljima donesen je 1998. godine, stoga će Ministarstvo pristupiti izradi kvalitetnijeg, sveobuhvatnijeg i suvremenijeg zakonskog rješenja. Novim Zakonom o grobljima će se preciznije urediti izgradnja, korištenje i upravljanje grobljima te razriješiti dugogodišnji društveni prijevori i dileme vezani uz natpise na nadgrobni spomenicima. Novim Zakonom jasnije će se definirati nadležnosti, prekršaji i kazne za prekršaje, a kod rješavanja pitanja koja izazivaju društvene dvojbe Ministarstvo će se voditi preporukama iz Dokumenta dijaloga Vijeća za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima.

Državni plan prostornog razvoja

Izradit će se Državni plan prostornog razvoja za područje obuhvata RH s teritorijalnim morem, s pripadajućim postupkom strateške procjene utjecaja na okoliš. Prva verzija DPPR-a bit će smanjenog sadržaja, s temama cestovnog, željezničkog i zračnog prometa te energetskog sustava državnog značaja, s naglaskom na obnovljive izvore energije na kopnu.

Izrada modela podataka mora

Jadransko more, kao jedan od najvrjednijih prirodnih resursa, zahtijeva aktivnu zaštitu i održivu eksploataciju. Kako bi se uskladili interesi različiti gospodarskih grana i subjekata na prostoru Jadranskoga mora, kao što su ekologija, ribarstvo, turizam, pomorski promet, akvakultura, eksploatacija mineralnih sirovina i dr. u hrvatskom sustavu prostornog planiranja, područje teritorijalnog mora planira se integralno s kopnenim područjem. Kako je 2021. Hrvatski sabor donio Odluku o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru, potrebno je uspostaviti sustav prostornog planiranja morskih područja i u tom području te ga uskladiti s regulativom EU, odnosno s Direktivom 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za pomorsko prostorno planiranje (tzv. MSP direktiva). Prostorno planiranje morskih područja zasniva se na znatnoj količini različitih podataka o moru koji obuhvaćaju razna područja prirodnih procesa i ljudskog djelovanja na moru. Kako bi se svi ti podaci ujednačili i prilagodili korištenju te objavi na zajedničkoj platformi na EU razini, nužno je izraditi standard – model podataka mora. Stoga će se izraditi Studija modela podataka mora, a u izradu će se uključiti i druga nadležna ministarstva i institucije.

Prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske

Donijet će se Prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru kao prostorni plan posebnih obilježja državne razine. Prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa vitalno je važan za Hrvatsku jer će odrediti smjer gospodarskog korištenja i zaštite tog prostora. Postupkom izrade i donošenja Plana unaprijeđuje se stanje prostornog planiranja u RH u odnosu na Direktivu 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja.

Prostorni planovi područja posebnih obilježja

Ministarstvo kontinuirano radi na pripremi i izradi novih, odnosno izmjenama i dopunama važećih prostornih planova zaštićenih područja. U tijeku je izrada izmjena i dopuna prostornog plana NP Plitvička jezera te izrada prostornih planova NP Krka, NP Kornati, NP Mljet s pripadajućim postupcima strateške procjene utjecaja plana na okoliš.

Aktivnosti u okviru Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske

Ministarstvo provodi Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske koja je donesena 2017. godine. U nadolazećem razdoblju, u okviru provedbe, izrađivat će se stručno-analitičke podloge za izradu ili izmjenu i dopunu prostornih planova zaštićenih područja i metodologije u prostornom planiranju za nacionalne parkove, parkove prirode i za zaštićene krajobrazne, financirane iz sredstava NPOO-a (NP Risnjak, NP Paklenica, NP Sjeverni Velebit i PP Kopački Rit), kao i iz nacionalnih sredstava (PP Dinara, PP Lonjsko polje, PP Vransko jezero) te stručno-analitičke podloge za izradu prostornih planova nove generacije.

Arhitektonske politike Republike Hrvatske - Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja za srednjoročno razdoblje

Tijekom 2024. godine izradit će se i usvojiti nove Arhitektonske politike za razdoblje do 2030. godine, nakon čega slijedi provedba njima planiranih mjera i aktivnosti.

Krajobrazna osnova Republike Hrvatske

U tijeku je izrada Krajobrazne osnove Republike Hrvatske koja postavlja metodološki okvir za planiranje, zaštitu i upravljanje krajobrazima, izradu krajobraznih atlasa na svim razinama te provedbu Zakona o potvrđivanju Konvencije o europskim krajobrazima Vijeća Europe.

Krajobrazne osnove s pripadajućim atlasima predstavljaju stručne podloge za prostorno planiranje, provedbu procjena o utjecaju na okoliš i ekološku mrežu, podloge su za predlaganje proglašenja područja u sustavima zaštite kulturne ili prirodne baštine, razvoja pojedinih gospodarskih grana, planiranje urbane sanacije i urbane preobrazbe, zelene infrastrukture i dr.

Izvešće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2020.-2023.

Izvešće o stanju u prostoru Republike Hrvatske informirat će o prostornom razvoju državne institucije te stručnu i širu javnost na temelju analize i ocjene osnovne prostorne strukture, trendova prostornog razvoja, zaštite i korištenja posebno vrijednih prostora, kao i analize i ocjene provedbe strateških i drugih dokumenata prostornog planiranja te institucionalnog razvoja u području prostornog uređenja.

Izvešće će prioritetno prikazivati utvrđene probleme u prostoru, analizirati stanja i promjene u prostoru koje nastaju pod utjecajem različitih društvenih procesa i imaju neposredan utjecaj na prostor te predlagati rješenja za poboljšanje stanja, kao i ukazivati na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvoja.

Ublažavanje posljedica klizišta

Vlada Republike Hrvatske je krajem 2023. godine usvojila Program ublažavanja posljedica klizišta u Republici Hrvatskoj.

Donesenim Programom utvrđeni su kriteriji i načini stambenog zbrinjavanja stanovnika zgrada i uklanjanje ostataka porušenih obiteljskih kuća i drugih stambenih zgrada koje su uništene ili oštećene klizištima na području Hrvatske na području županija od I. do III. stupnja razvijenosti, određeni kriteriji i načini uspostave kontinuiranog praćenja i ranog upozoravanja na pomake klizišta koji ugrožavaju građevine na klizištima u svrhu provedbe pravodobne evakuacije ugroženih stanovnika te rješavanja privremenog i trajnog smještaja stanovnika porušenih i/ili oštećenih zgrada.

U ovom mandatu Program ublažavanja posljedica klizišta u Republici Hrvatskoj bit će u punoj primjeni.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine